

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	1 frt	Égészévre	4 frt
Fél évre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czímzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíthatnak.

Iparosaink érdekében.

I.

A nemzet bizalma és lelkesedése által támogatott magyar kormány gondoskodása kiterjed az alkotó tényezők minden tagozatára s czélutadatos intézkedésekkel törekszik orvosolni a bajokat.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a kisipar bajaival és helyzete javításának kérdésével foglalkozva hangsúlyozza, hogy az ipartestületek működése ellen általános a panasz s hogy ezen intézmény nem vált úgy be a mint a hazai kisipar érdekében kívánatos lett volna. Kutatja ennek okait és hogy teljesen tiszta képet nyerjen, a kereskedelmi- és iparkamarákat hivatá fel tapasztalataik közlésére, lényegében a következő leiratban:

A hazai ipartestületek jelenlegi állapotáról örömmel vette tudomásul, hogy a képesítéshez kötött kézműipart üzőknek eddigelé már 50 százaléka él ipartestületi

kötélékben és a meglevő ipartestületek jó részt eredményesen végzik az iparosok közt a rend megszilárdítását és hasznára vannak a munkaadók és munkások közti békés együttműködésnek.

Ugyanekkor azonban sajnosan tapasztalja, hogy a már létező ipartestületek az ipartörvény 126. §-ában körülírt azon feladatoknak, melyek őket az iparoktatás, a szakképzés, szövetkezetek alakítása és általában a képesítéshez kötött kézműipar fejlesztésének terére utalják, — vajmi csekély mértékben, mondhatni csupán szórva nyosan tesznek eleget és részben talán oka annak, hogy az érdekelt iparosoknak még mindig jelentékeny százaléka idegenkedik ily testületek alakításától, melyek körén belül szakmabeli érdekeit eléggé érvényre jutni nem látja.

Miután azonban a helyenkint e téren is felmutatott eredmények azt látszanak igazolni, hogy e testületek kellő vezetés mellett a kézműipar fejlesztésének is alkalmas szervei lehetnek, a nélkül pedig

közigazgatási feladataikat sem képesek megfelelően ellátni, sulyt fektet arra, hogy a testületek egy részénél tapasztalt meddőség okai felderítettessék s ott, ahol lehető és szükséges, a mutatkozó hiányok pótolassanak.

Azon, természetes érdekkapcsolatnál fogva, mely a kamara és kerülete ipartestületei között — törvényes rendelkezés hiányában is — fennáll és ápolandó, de tekintettel azon felmerült jelenségre is, hogy éppen egyik ipartestület kebeléből önálló iparkamara létesítésére irányult mozgalom a hazai ipartestületek többségének pártolásával találkozott, a kamarának saját érdekében fekvő elsőrendű feladatát képezi a jelenségeket komoly és beható figyelemre méltatni s azok okainak és orvosszereinek felderítése mellett egyuttal azon módokat is megfontolás tárgyává tenni, melyek mellett a kamara és kerülete ipartestületei között bensőbb összeköttetés volna létesíthető.

Utalással tehát az ipartestületi össze-

PETROSÉNY és VIDEKE TÁRCZÁJA.

Jóteknyczélű templomi hangverseny.

F. hó 9-én d. n. 3 órákor a petrosényi luth. templomban egyházi magyar énekeskönyvek beszerzése czéljából hangverseny tartatott.

Petrosény és a közvidék értelmisége igen szépen volt képviselve, különösen az urhölgyek tanúsítottak érthető érdeklődést a hangverseny iránt, mely meszsze felülmúlta a legfokozottabb várakozást is.

Részletes referádánk a következő:

1. Az orgona megszólalt, méla-bús hangja ar Ur felszentelt hajlékában áhitatos ihlet érzetét kelté fel a lélekben, az akkordok harmóniája mélyen érinté a szíveket. Bruckner Frigyes énekelté Rinek A. „Mi atyánk” című mesteri kompozícióját. Kellemes csengésű lágy bariton hangja csak emelte a fenséges melódia szépségét.

Az orgona művészet mai rendszerének megteremtője, Rinek Albert Krisztián német zeneíró, kinek műalkotásai legremekebbjét adta elő szépen s elvitatáhtalan zenei készütséggel Bruckner Frigyes, érvényre juttatva úgy az ének szívéhez

szóló szépségét, mint az orgonakiséret művészi kompozícióját.

Ez volt a program, mely hatást keltett introdukeziója.

2. A művészet minden ágazatában leginkább akkor érvényesült minden, ha a művész zsenialitását alkotásánál vallási érzület ihlette hatotta át. Ez a tapasztalati tény nyer beigazolást a nagy zeneszerző: Schubert F.-nél is, kinek mély érzelmi dalait az egész művelt világ zengi, de e lángelmének, felekölt léleknek s mélyen érző szívnek bensőségtejesebb alkotása aligha van, mint az „Ave Maria,” melyet Rozehnal János, Bruckner F. orgona kísérete mellett művészi rutinnal adott elő. Rozehnal János ritka ügyességgel a szó valódi értelmében művésziileg kezeli hangszert. Mesteri orgonakiséret mellett fuvolájának, szívéhez szóló hangjai valósággal elragadták a figyelmes hallgatót és a dallam fenséges áriája elbűvölte a lelket. Önfeladetten, szinte visszafojtott lélekzettel gyönyörködött a hallgatóság a remek produkezió, nem tudva, hogy a mű, vagy az előadás szépsége tartja e fogva az elméket és szíveket.

3. A műsor 3. 6 és 8-ik száma volt a hangverseny legkimagaslóbb része. Rozehnal János, Pán János, Sander József és Tonházy

Jakab: fuvolán, hegedűn, violán és cellon adták elő, Bruckner Fr. orgona kísérete mellett Bethoven L. „Allegretto”-ját a 18. mű 4. számú négyesből, továbbá Bethoven L. „Adagio”-ját a 18. mű 1. számú négyesből és Mozart W. „Adagio”-ját a 15. számú négyesből. Mint égi zengemény, úgy hatott a virtuozitással előadott mind a három mesteri. Mozart és Bethoven zsenialitását, felekölt zenei műalkotásait az egész művelt világ ismeri. Hangszerezés tekintetében is felülmúlhatatlanok s így remek műveik fölött kritikát sem mondhatunk. Műveik előadásáról pedig azt jegyezzük meg, hogy a nevezett urak mindegyike igazi virtuozitással kezelvén hangszert az említett zeneköltsézet kiváló remekait elragadóan interpretálták.

4. „Husvétii ének.” Kern A. C. Behatóbb említést érdemel eme mű, mely kiválóan felekölté a közönség érdeklődését s különös figyelemben is részesült az előadó hölgyek szép előadása. Bruckner Erzsike, Éder Adél, Gressli Miczike, Nekula Anna, Pelger nővérek Pfingsgráf Mariska, Soltész Lujza, Szinger Jetti és Eszti és Vagner Szidike énekelték e darabot. A legnagyobb elismerés illeti a nevezett urhölgyeket, a közönség elragadtatva, úgy a darab szépségétől mint az ügyes és kedves előadástól, a megérdemelt meglegedésnek s a jóleső ha-

írásnak a kamara előtt már ismert eredményeire, — felhívja a kamarát, hogy kerülete összes ipartestületeire kiterjeszkedve, tegye beható tanulmány tárgyává azon kérdést, hogy e testületeknél általában — egyes szórványos eseteket kivéve — az iparfejlesztés tekintetében észlelhető meddőségnek mik az okai, s a mutatkozó hiányok mennyiben orvosolhatók?

Utasítja hogy ne tartózkodjék egyes testületek konkrét orvosszereinek felemlítésétől sem, hanem világítsa meg az egész kérdést a maga valóságában, terjeszkedjék ki minden oly részletre, mely a viszonyok jelzett kedvezőtlen alakulásának oka s azok kedvezőbbé fejlődhetésére alkalmas.

A megnyugvás kellemes érzete töltötte el mindazokat, kik az ipari közelet terén a kézműiparosok s ezek egyeteméből álló ipartestületek beléletével, helyzetével, ügyeikkel —, bajaikkal gyakorlatilag foglalkoznak.

A megnyugvást azon körülmény okozza, hogy a szakminister komolyan foglalkozik nem csak az ipartestületeknek a hozzájuk tartozókra nézve hatályosabbá tételével; hanem a kisiparosok érdeke előmozdításának nagyhorderejű kérdésével is.

Az okok, melyek a belterjesebb testületi működés akadályainak elhárítására indítják az iparügyek ministerét, teljesen a gyakorlati életből merítettek. A kíváncsok működést első sorban anyagi s ezzel kapcsolatosan személyi okok gátolják. Hát kell e ezt bővebben taglalni? Van-e oly intézmény, mely anyagi eszközök hiányában is, hatályosabb működést volna képes kifejteni, bármilyen ügybuzgó vezetők álljanak is az élén? Nagyon is igaz az, hogy anyagiakban rejlik azon főrugó mely mozgást és életet önt az intézmény minden szervébe

és táplálja s tevékenységre sarkalja a netán szunnyadó ambíciót is. Ezen első ok természetes folyamánya a második: a személyi ok.

A minket legközvetlenebbül érdeklő ipartestület: „A Petrosényi- és Járasi Ipartestület“ működésének hatékonyságát, ezen köztudott igazság teszi meddővé, — mondhatni — illuzoriussá.

A ki ismeri az ipartestületi belső élet minden fázisát, az tudja, hogy az ügyvezetés egy ember munkabírását, tevékenységét teljesen igénybe veszi s az ipartestületi jegyzőnek, a kinek kezében futnak össze a testület s az ezzel kapcsolatos intézmény vezetőszálai, kell hogy ne mellék foglalkozásként végezze feladatát, hanem lelkesedéssel karolja fel a testület és egyesek érdekét, figyelemmel kísérve az ipari élet minden mozanatát, akarjon és legyen ideje is, kedve is, üdvös kezdeményezésekre a testület szellemi vezetésére. Kívánható e ily sokoldalú sisiphusi munka végzése, ha az ügyvezető közeg arra van utalva, hogy más foglalkozási körben keresse a maga és családja részére szükséges mindennapi kenyeret s e mellett hányszor van oktalán gáncsolódásoknak, személyes inzultusoknak kitéve, melyek ellen ha saját erkölcsi fensőbbisége meg nem védi, más védelmet nem talál.

Az anyagi képesség biztosításával kapcsolatosan a testületi működés hatályosságának akadályául szolgáló ezen személyi okban gyökeredző baj is oroszolható lenne.

Az ügyvezető közeg ekzisztenciáját s odaadó működését kell első sorban lehetővé tenni.

Rátérünk még a átöbbi, orvoslást igénylő bajok ismertetésére is.

A zárdafőnöknő távozása

A szent Ferenczrendi nővérek zárdai-kolostorának nagyérdemű vezetője, főtisztelendő *Mária Regalata* főnöknő, f. hó 20-án végleg elköltözött Petrosényből, hogy a Szilágy-Somlyón létesített új tan- és nevelőintézetben, mint zárdafőnöknő, tovább folytassa áldásos működését.

Észrevétlenül jött, ugyan így távozott.

Tizenegy év előtt két apácza érkezett a vonattal Petrosénybe. Egyiknek kezében egy kis bürönd, a másikéban tokba zárt hegedű volt. Egyik *Mária Regalata*, másik *Agabita* szent Ferenczrendi nővér volt. Így vonultak be ide a fejlődés kezdetén forrongó közelet küzdő táborába, egyelőre, hogy a betegeket gyógyítsák, a szenvedőket ápolják s vigasztalják. De csakhamar tapasztalván, hogy a kisdetek tanítása s nevelése körül is hivatászerű működésük terén áldatosan munkálkodhatnak, megkezdtek a tanítást. Egy szerény szobába zsufolva szorongtak a gyermekek hazamosb ideig, majd százezer forintnyi költséggel hatalmas templomot emelt a rend a népnevelésnek, hol nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül részesülnek gyermekeink az elemi oktatás jótéteményében s a zárdaiskola má már oly magas színvonalon áll, hogy arra, mint számottevő kulturális tényezőre büszkén mutathatunk.

Ennek a mintaszerű tan- és nevelőintézetnek alapját *Mária Regalata* nővér, akkor, vetette meg, midőn egy évtized előtt kegyelemből rendelkezésre bocsajtott szűk viskóban a földön szorogott gyermekek között, sokszor dideregve, önfeláldozásig fokozódó buzgalommal oktatva, nevelte a kisdeteket. Kezdetől fogva ő volt az apácza iskolájának vezetője és hogy a tiszt. nővérek odaadó közreműködésével hova fejlesztette, arról méltóképen emlékezünk az évzáróvizsgákról közölt tudósításunkban. Abból az osztatlan elismerésből, mely az elemi oktatás és az erkölcsi élet fejlesztése körüli sikerekben a t. nővérek érdemét dicséri, az oroszlan rész kétségtelenül a távozó főnöknőt illeti, kit akkor szőlt el közölünk hivatása, midőn sikereiben gyönyörködhetnék. El megy, hogy az orgonizálás nehéz munkáját átvegye Szilágy-Somlyón, a rend új tanintézetében, mely a jövő tanévben nyílik meg.

A kolostor csendes magányába vonulva lemondani az élet minden gyönyöréről, névtelen apostolként önzetlenül terjeszteni a kultúrát s fejleszteni az erkölcsi- és hitéletet; ez a tanító szerzetesrend magasztos, nemes hivatása. Ez a fenséges hivatás szólította el *Mária Regalata* a már szilárd, biztos alapon nyugvó tan- és nevelőintézet éléről. Könnyezve búcsúzott zokogó társnőitől, kik f. hó 20-án a d. e. 1/2 12 órakor indult vonathoz kísérték. Eltávozt azok köréből, kik rajongó szeretettel ragaszkodtak hozzá, itt hagyta a muzsák felszentelt csarnokát, melybe egy évtizeden át több ezer remegő kisdet vezetett be, kiket jóságos areának megnyerő varázsa oda édesgetett, kikben szeretetének melegével ápolta a tiszta szeretet és a hit erényét. Itt hagyta a jóságos gondos szülőket, kik oly benső megnyugvással bízta gondjaira az ő legdrágább kincsüket, gyermekeiket.

Utódja *Agabita* nővér, ki vele együtt jött Petrosénybe s résztvevett az intézet felvirá-

tásnak elismerése nyilvánult Bruckner Frigyes iránt is, ki oly ügyesen betanította a szép éneket.

5. Az orgona intonált, egy megnyerő, — szép női alak tűnt fel a karzaton. Reá irányult a közfigyelem. A műsoron Rudnik W. „Légy nyugodt“ című sopran solója következett. Szinte izgatott érdeklődéssel várta a közönség az éneket. Majd tisztán csengő, iskolázott sopran hang vegyült az orgona akkordjai közé és Scheuer Toni urnő elénekelt az áhitatott élesztő mester-művet, elbűvölő hatást keltve. Minden hang-regiszterben teljes biztonsággal juttatta érvényre kiváló gyakorlottsággal párosult énekművészetét úgy ezen énekével, mint később Mascagni „Mária anyja“ című magasztos dallamu művében. A meghatottság fogva tartotta a hallgatóságot s elragadtatásának a kegyhelyen kifejezést nem adhatva néma fejhajtással fejezte ki hálás elismerését.

6. Bach S. cello-solara írt „Ária“-ját Tonházy Jakab adta elő Bruckner F. orgona kísérete mellett hűen kifejezve a költő szívének mély érzetét s lelkének magas szárnyalását. A cello hurjainak méla-bús rezgése, rezgésbe hozta a hallgatóság szívét, meghatotta egész lényét. Tonházy egész biztonsággal uralja hangszerét.

A kitűnő műsor záradéka Hesse A. négykére írt „Ábránd“ című orgonaműve volt, (Op. 87.) melyet Pelger Piroška k. a. és Bruckner F. kitűnő összjátéka tett meghatóvá s oly lélekemelővé, a műlyennek a szerző alkotta.

A 30 kros belépti díjakból és felülfizetésekben 37 frt. 75 kr. folyt be magyar énekes könyvek beszerzésére.

Elismerés illeti a luth. egyházi s világi vezetőségét a vallás-kegyeleti üdvös törekvéssel párosult hazafias cél kitűzéseért; Bruckner Frigyes az önzetlen vezetésért s a szíves közreműködőket kegyes jóindulatukért.

goztatásában, melynek vezetése benne méltó utódra bízott.

Egy tanítónő fog a zárdaiskolához jönni s a növéreik mindegyike egy-egyvel magasabb osztály vezetését veszi át.

UJDONS ÁGOK.

— **Konfirmáció és hittanvizsga** volt f. hó 9-én az ev. ref. templomban. A hitfelekezetnek legszebb, legfenségsébb ünnepi aktusa az midőn a vallás tanainak ismeretével bíró serdülő ifjak s hajadonok, tiszta lélekkel, büntudat nélkül, buzgó áhitat érzetétől áthatva az Urasztalához először járulnak. Meghatottság tartá fogva az ünneplő ruhába öltözött ártatlanok lelkét s ezt a meghatottságot fokozta Kósa Mihály lelkésznek lelki meggyőződésből fakadó, szívhez s lélekhez szóló remek alkalmi szónoklata, melynek hatása alatt a hívek szemeibe könnyek toltak s a lelkek buzgó imája s fohásza szállt fel az egek kárpitja fölé, erősítő kegyelmet esdve a mindenség Urától, hogy a bünt és a bünye szolgáló alkalmakat elkerülhessék D. e. 11 órakor ért véget a lélekemelő, szép kegyeletes ünnep. D. u. 4 órakor a petrosényi ev. ref. egyház kötelékébe tartozó tanítóes nevelendék vallásvizsgája volt a templomban, mely iránt a szülők és tanügybarátok kiváló érdeklődést tanúsítottak. A nevelendék kitünő felelete, meglepő készsége azt bizonyítja, hogy Kósa Mihály lelkész kiváló buzgalommal munkálkodik hívei hit- és erkölcsi életének s kapcsolatosan hazafias érzületének fejlesztésén s magas szatos hivatásának érzetétől nem csak át van hatva, hanem odaadással teljesíti is áldásos hivatásának kötelemét.

— **Az időjárás.** Szokatlan szeszélyes időjárás jutott osztályrészünkkel itt e kis völgyben. Egyik órában izzadunk a hőségétől, másikban zápor ömlik a nyakunk közé, majd didergünk a hidegben. Különösen alkalmatlan a sok esőzés, pedig már Medárd napjától számítva elmúlt 40 nap, de az esőzés még folyton tart, alig van nap, hogy ne legyen benne részünk, és ez igen hátráltatja a kirándulásokat.

— **Athelyezés.** Farkas Lajos megyei központi tisztviselő — főispáni kiadó —, saját kérelmére athelyeztetett Petrosénybe, járási irnoki minőségben.

— **Követválasztási mozgalom.** Említést tetünk arról, hogy f. hó 15 d. u. Petrosényben a választók értekezetet tartottak s egyhangulag Ponory Sándor kir. törvényszéki elnököt jelölték. Másnap, f. hó 16-án a választókerület székhelyén, Hátszegen tartott jelölőértekezetet a szabadelvűpárt s szintén egyhangulag jelölte Ponory Sándort. Legutóbb, a hét folyamán, számos tekintélyes választó Ponoryval szemben; ugyaneak a szabadelvű pártához tartozó Réthy Lajos kir. tanácsos, — kir. tanfelügyelőnek ajánlotta fel a jelöltséget, ki azt elfogadta. Mind a két jelölt érdekében megindult a mozgalom s az alkotmányos küzdelem és tisztességes korteskedés a pártok mérkőzéséhez nem igen szokott kerületben kiváló érdeklődést kelt. Petrosény utcáin eddig néhány Ponory-zászlót lenget az enyhe szellő, de Réthynek is van tekintélyes pártja. A jelöltek hazafiai érdemei előtt tisztelettel hajol meg a petrosényi járás választóközönsége, de Ponoryra vonatkozólag többekben az az aggály támadt, sőt nyíltan kifejezésre is juttatott, hogy mint puji birtokos és közvetlenül érdekelt a puji járásbírósság fenállását veszélyez-

tető petrosényi járásbírósság rendszeresítése ellen fogja képviselői befolyását érvényesíteni. Nem ismervén a jelöltek programját, ezen kérdéshez nem szólhatunk, se pártállást nem foglalhatunk, de csak következtetések maradunk eddig elfoglalt s lapunkban többször indokolt azon álláspontunkhoz, hogy mi nem a pujinak rovására, nem annak megszüntetése árán kérjük a petrosényi járásbírósság felállítását, mi egy új járásbírósság szervezéseért küzdünk. Hunyadvármegye központi válaszmánya, biztos értesülésünk szerint f. hó 29-ik napjára tűzte ki a választást. Mint értesülünk a jövő hét folyamán mind a két jelölt eljön Petrosénybe s megtartja program-beszédét. Érdekes választásra van tehát kilátásunk.

— **Esküvők.** Négy nevezetesebb esküvő volt a lefolyt héten, még pedig egy napon, f. hó 18-án három: Deli 12 órakor Kárász Elemér esküdött örököltséget Karpelesz Alice kisasszonynak. A díszes vendégközörszoru esküvő után gazdagon terített asztalhoz ült s számos felköszöntés hangzott az ifjú pár boldogságáért, kik az éjeli vonattal nászutra indultak. Délután 4 órakor Gross Herman házánál szép nászközönség jelenlétében lépett házassági frigyre Berohn Ignácz, Stern Pepi kisasszonnyal. Az esküvőt barátságos s dús lakoma követte a Berger vendéglőben a hátszegi I. zenekar kitünő zenéje mellett. D. u. 4 órakor Schreil Ferenc és Loy Amália k. a. házassági frigykötését áldotta meg a luth. templomban a lelkész s este gazdag lakoma mellett nagyszámu díszes közönség kívánt szerencsét és boldogságot a frigyre. Peck K. Márton pedig f. hó 17-én vezette oltárhoz Ránczinger Paula kisasszonyt.

— **Román csendőrök és katonák brutalitása.** Legközelebb említettük, hogy egy szerencsétlen lupényi volt lakos, — kinek nevét a mélyen sujtott család iránti tekintetből elhallgatjuk, — Livazényben vérbefagya találták s szenvedett sérüléseibe pár nap mulva belehalt, anélkül hogy a lelkiismeretes orvosi kezelés és gondos ápolás daczára, egy pillanatra is eszméletre tért volna a petrosényi kórházban, honnan nagyrésztel kísérték örök nyugvóhelyére. Éber csendőrségünk azóta erőlesen nyomozta a gyilkost, vagy tetteseket s puhatólása azon eredményre vezetett, melyről kötelességszerűleg felsőbb helyre jelentést tett, melyszerint: a boldogtalan ember — hogy — hogy nem, átment Romániába, Tirgu-Jiuba, ott kórházba szállították s elmezavarodottnak kijelentvén; átadták egy románcsendőrnek, a ki mintha gonosztevővel lett volna dolga, ló előtt kísérte s midőn a hosszú ut fátadalmait alatt összeroskadt, lovához kötözte s úgy vonszolta Pajusig s ott átadta a határ- és vámörsegi szolgálatot teljesítő román katonáknak, hogy a tirgu-jiui rendőrhatalóság utasításához képest kísérje hazájá, Magyarország határáig s ott bocsájtás el. A román katonák azonnal fegyver közé vették s az 50 kilométernyi uton éhen és — szomjan kimerült s lóhoz kötözve félholtra hurvölt elmebetegét kísérték tovább a Magyarhatár felé, de ismét összeesett. Ekkor a kísérő katonák rugdosták, pálczázták s puskatusával aléltra verték. Egy petrosényi fuvaros Vajna K. arrahajtott s a kegyetlenségnek szemtanúja volt s figyelmeztette a román katonákat, hogy ne bánjanak oly embertelenül azzal a tisztességes urral, ő ismeri s ha kocsin haza szállíttatják a fuvarjdi ki lesz egyenlítő. De a pribékek durván visszautasítottak minden beavatkozást s lökdösték tovább

a kezén-lában megvasalt szerencsétlent a Palagystya hidig s ott hagyták a Magyarhatárszélén. Mi történt ezután, azt a lelkiismeretes csendőri nyomozás ez ideig nem deríthette ki, de az tény, hogy onnan pár kilométernyire találták meg eszméletlenül s pár nap mulva meghalt. Feltehető, hogy a román csendőr- és katonáktól szenvedett sérülések daczára elván-szorgott odáig a hol megtalálták s ott a vérvesztés és kimerülés folytán összerogyott. Lehet, hogy egyéb okból következett be elhalálása, de ez nem menti azt a hallatlan embertelenséget, melyet vele szemben Romániában elkövetek. Konstátálták ott, hogy magyarállam polgár, hogy elmebeteg s még is a legközönségsébb gonosztevő irányában is kegyetlen brutalitással hurvölták ki a magyarhatárig s agyon gyötörve, félholtra verve, sötét éjjelen ott hagyták. Ez a hivatalosan kipuhatolt s megállapított tény, melyért egy szerencsétlen, ártatlan, tisztességes magyar honfi vére elégtételt kíván. Ha egy romániai alattvalóval hasonló inhumanitás történnék Magyarországon, — a mi fel sem tételezhető; — a felvilágot teli kürtölnök a mi barságunkról.

— **Petőfi ünnep Dévan.** Az országos mozgalom, mely Petőfi Sándor halhatatlan költőnk emlékének megünneplésére irányul; az általános igaz lelkesedés, mely Petőfi nevére mélyen áthatotta az egész nemzet szívét, a dévaikat sem hagyta érintetlenül. A költők költőjének dicső emlékét ott is megünneplik halálának 50-ik év-dulóján szívben, lélekben nem és kőrülönbség — és reméljük: vallás és nemzetiségi külföldiség nélkül is. Kun Géza gróf, val. b. t. tanácsos kezdeményezésére megindultak és ma már nagy érdeklődés mellett folynak az előkészületek a nemzeti ünnep megtartására. Hiszszük, hogy ez az ünnepély Déva város, sőt az egész megye hazafias polgárságának teljes részvétele mellett fog lefolyni. A polgári dalárda, mely utóbbi szerepléseiben kitünő haladásról tett tanúságot, szintén közre fog működni, s miként értesültünk, vegyes karral is. Az ünnepély a segessvári nagy ünnep rapján. Július hó 30-án d. e. 11 órakor lesz. A jövő számunkban közölni fogjuk a nemzeti emlékünnepprogramját.

— **Vámörse a román határnál.** Tüzete-sen foglalkoztunk a határ- és vámörse kérdésével lapunk múlt havi számaiban s rámutattunk azon nemzetgazdasági, rendszeti, pénzügyi és egyéb köztekinetekre, melyek a szurdokszoros határszélén, a romániai vámsorompóval szemben magyar vámörse felállítását szükségessé teszik. A mi kir. magas kormány sürgős rendeletéből a vármegyei államépítészeti hivatal elkészítette az építési tervet és költségvetést s elrendelte a románaiával szemben a palagystya hidnál a vámsorompó létesítését s a vámörse felállítását. Hatalmas szikla szögell ki az utra, melyet el kel előbb távolítani, mindazonáltal az építkezés nem sokára eszközöltetik. A vám- és határörse a szurdaki vámkirendeltséggel s csendőrörssel, továbbá a petrosényi csendőrségi szárnyparancsnoksággal és pénzügyi biztossággal távbeszélővel összekötve tartja fen az érintkezést.

— **A mi piacunk.** Petrosény, tudvalevőleg fogyasztó község s a lakosság, sőt a vidék lakossága is az itteni piacon szerzi be élelmi szükségletét. A piac tehát a legfontosabb közhely. De hol van? Mert azt az undort gerjesztő piszkofélszket a főútcán, a hol az élelmiezikkeket árulják, jó lélekkel piacznak nevezni nem lehet, mert a hol a közegészségügyre, a rendre

és tisztaságra valamit adnak, ott még trágyadombnak sem tűnnek meg. Rothadt gyümölcs, zöltség és romlott élelmiszerek garmadája büzik a kerges zöld posványokon. Valóságos, melegágya a miazmának. Nincs az az egészséges gyomor, mely fel ne undorodnék a piszkosfűszeknek láttára, melynek büze kiállhatatlan. Máshol elakartíják a trágyát és hulladékokat a piac-térről s időközönként felsöprik, nálunk még a dögeket is odahányják. Pedig szép összeget kap a község a helypeúszedési jogért, juttathatna abból valamiképp a piac-tér rendezésére. De még más tekintetben isenesen rendezve a piac kérdése. A területet megvetve a község s fizeti is a vételár után esedékes kamatokat. A volt tulajdonosok pedig kötelesek lettek volna már régen eltávolítani onnan a rozoga viskókat s árubódékat, de azok egy része még mindig ott disztelenkedik az áruforgalom rovására. A tulajdonjog kérdése sincs törvényszerűleg rendezve, miből a községre még kár háromolhatik. Több oldalról vett felhívás folytán mi felszólalunk, lesz e sikere — nem tudjuk.

— **A női ügyvédek.** A francia képviselőház elfogadta azon törvényjavaslatot, a melynek értelmében ezentúl a nők is ügyvédi pályára léphetnek. Franciaország az első állam Európában, a mely ezen az amerikai államokban már meglevő ujtást behozza. A törvény javaslat 310 szóval 144 ellen ellett fogadva. Mindenestre érdekes lesz az ügyvédek podiumán a csinos hölgyeket látni és védőbeszégeiket hallgatni a melyek ha nem is mindig bő érvekkel, de mindenesetre szívóly fákadó szavakkal fognak bővelkedni.

— **Uj gyógyszer az idegbetegség ellen.** Lereboullet orvos bejelentette a párisi akadémián, hogy egy új szerumot fedezett fel. Az új szerum, a mely a tehéntejből vegyi úton lesz kiválasztva, a Pasteur féle módszer szerint szíreztik meg. Lereboullet szeruma állítólag az idegbajoknál, általános gyengeségnél, sorvadásnál, valamint a tudóvész kezdetleges fokánál stb. kitünően hat, a legtöbb esetben nem is remélt eredményt idéz elő és gyógyhatása igen gyorsan nyilvánul.

— **Fekete himlő Romániában.** Nagy veszedelemnek néz elébe legközvetlenebb Erdély lakossága. Az ország határától alig pár órányira, Romániában több helyen fekete himlőjárvány ütött ki és iszonyu mértékben dühög. Eddigelé legnagyobb mértékben Sinaiban dühög, mely Predeáltól, a magyar államvasut végállomásától nem sokkal van távolabb, mint Kolozsvártól Apahida. Eppen ezért félt, hogy a járványt rövid idő alatt behurcolják a közelfekvő Brassóba és Erdély többi városaiba, esetleg Romániában más irányban is elterjedve a szurdoki szoroson hozzánk is behurcoltat-hatik. Sinaiban különösen a katonaságban végzett iszonyu pusztítást. Eddig 150 katonát halt. A sinaii őrséget viszarendelték Bukarestbe. A román királyi pár, melynek Sinaia rendes nyári tartózkodó helye volt most nem megy oda nyaralni. A Sinaia közelében levő Bajes fürdőhelyről a fürdőközönség mind eltávozott, mihielyt a pestis fellépéséről értesült s most már az egész fürdőhelyen egyetlen vendég nincs. A közelfekvő helyeken a lakosság mindenütt a legnagyobb izgatottságban van.

— **A legolcsóbb politikai napilap** a „Reggeli Újság”, mely naponként 8 oldal terjedelemben jelenik meg és ára (vidékre küldve): 1 hónapra 1 korona, 3 hónapra 3 korona. A „Reggeli Újság” politikai értesülései a legjobb for-

rásból származnak, táviratai a legújabbak, napilapjai a legfrissebbek. Kitünő regényt és érdekes tárcákat közöl és egyéb rovatai is érdekesen vannak megtervezve. A „Reggeli Újság” előfizetői ingyen kapják a „Magyar Nép” című képes hetilapot. A „Reggeli Újság” főcélja az, hogy magyar család anyagi érdekeit és megélhetését mindenképen előmozdítsa. Hogy ezt a célját gyakorlati úton mozdítsa elő, egy nagyszabású fogyasztási cikket szállító vállalatot alapított. Budapesten József-körút 19. szám alatti helyiségekben, óriási raktárakat rendezett be. Első kézből, nagyban vásárolja a fogyasztási cikket és csakis, elsőrendű, primissima árut ad el olcsóbban, mint bármely más fővárosi kereskedő. A „Reggeli Újság” fogyasztási cikket szállító vállalatnál megrendelhető: mindenféle fűszer, kávé, tea, csokoládé, rizs, gyertya, szappan, keményítő, cognac, rum, likörök, hentesárúk, asztali és palaczk-bor, sör palaczkokban, liszt, tészta, szén, savanyúvíz, keserűvíz, gépolaj, kocsikenő, továbbá zsákok, ponyvák és minden egyéb háztartási és gazdasági cikkek. Mindezekről részletes árjegyzéket minden kedden küld a „Reggeli Újság” előfizetőinek, kívánatra azonban másnak is ingyen és bérmentve. Csomogolást nem számít. Előfizetési pénzek a „Reggeli Újság” kiadóhivatalába Budapest, József-körút 19. ugyanott a megrendelések és fogyasztási vállalatához intézendők.

— **Üdvös intézkedés a munkások baleset elleni védelméről.** Azon elvből kiindulva, hogy a magán vállalatoknál alkalmazott közegek illetve munkások előforduló baleseteknél a vállalat által, halál vagy rokkantság (munkaképtelenség) esetén nyugdíj, vagy végkielégítésben nem részesíthetők, a kormány nagyon üdvös törvényt léptetett életbe, melyszerint minden vállalat — legyen az bárminő ipárhoz tartozó, ahol legalább 20 munkás foglalkoztatva van — köteles munkáit baleset ellen biztosítani. Ezen intézkedés, úgy a vállalat mint a munkásokra nézve nagyon kívánatos volt, mert mint sajnálattal tapasztaljuk a legcélszerűbb figyelem és övintézkedések mellett mindenütt fordulnak elő balesetek s gyakran láttuk, hogy egy családó baleset által meghalt, vagy teljes munkaképtelenné vált; és a család a legnagyobb nyomorban maradt, melyen a vállalat enyhíteni képtelen, mert azt kívánni sem lehet, hogy ilyen előforduló esetekben a családót el-tartsa, mert erre sem tehetsége, sem alapja nincs; s így ezen intézkedés által a cég lelkiismerete nyugodt lesz, hogy előforduló baleseteknél a meghalt, vagy meggyomorodott munkás családja a nyomornak és mások segélyezésének nem lesz kitéve, de a munkás is nyugodt lelki meggyugvással fog a munkába állani tudva azt, hogy bármi esély esetén övéiről gondoskodva van. A munkások csoportos biztosítása oly célszerűen van kombinálva, hogy az a vállalatnak semmi munkát nem ad, mert a díjak az évi napidíjak arányában rovatnak ki, s minden munkás aki a vállalatból bért élvez biztosítva van a napibér 500—1000 szereséig halál és állandó munkaképtelenségre, valamint mulékony munkaképtelenség (betegség) esetére a teljes vagy fél napi bérre. Mint informáya vagyunk, ezen biztosítás díja az iparágak minősége szerint alig kerül minden forint munkabér után 1—2 krajczárba, mely összeg természetesen a munkaadó által minden fizetésnél levonásba hozatik. Ezen intézkedés, fogantatásának ellen-örzésével a kerületi iparfelügyelők vannak megbízva. A baleset elleni biztosításra, különösen felhívjuk a kereskedő és iparosok osztályát, sőt

kívánatos volna, hogy minden ipartestület gondoskodnék tagjainak csoportos biztosítására mi által ezen üdvös biztosítás olcsóbb is lenne, mert ha meggondolják, hogy oly esetekben, midőn a kereskedő, vagy iparostól a munkaképtelenség megvonva van, vagy egy munkaképtelenség előfordul, senki által nem kárpótoltatik, mert nem állami közegek, hogy nyugdíjra, vagy végkielégítésre számítsanak s így ezen biztosítás által, — mely esekély díjba kerül — gondoskodva lenne, hogy teljes, részleges vagy mulékony munkaképtelenség esetén, saját maguk és családjukról gondoskodjanak. A baleset elleni biztosító intézetek közül a legelőnyösebb és alkalmasabbnak ajánljuk a „Nemzeti” baleset biztosító részvény társaságot Budapesten, mely az Első magyar általános biztosító részv. társaság védnöksége alatt, mint saját alapítványa áll, mely intézet eredetileg az egyedüli magyar baleset bizt. intézet, mely ezen ágat előnyös és solid módokat mellett az emberiség javára áldásosan cultiválja. Minden felvilágosítást a baleset biztosítás bármely ágazatában úgy szóbeli, mint írásbeli kérdezősködésekre, szívesen szolgál Héjas József ur mint az említett intézet petrosényi főügynöke.

Szerkesztői üzenet.

„Halász” Helyben. A fordítás jó s a darab megválasztása jó ízlés és érzésre vall, azonban a versek szabályainak nem felel meg s jelen alakjában nem közölhető. Kísérleje meg ugyan olyan versformába önteni, a milyen az eredeti s ha akkor bevállik, szívesen közöljük.

L. urnak Piski. A költő életrajzát tetszett beküldeni és nem magyarra átírt verseit, melyeknek — ha megfelelnek — készséggel adunk helyet. Prózát is szívesen közlünk, de kérjük azt lapunk keretéhez szabni aként, hogy egy számban megjelenhessen, minthogy heti lapban megszakított irodalmi dolgozatokat megjelentetni nem célszerű, amennyiben az olvasó egy hét alatt elfelejti az összefüggést. A küldemény terjedelme is túlhaladja lapunk tárczája, vagy csarnokának keretét.

Több kereskedő. Helyben. Mai vezércikkünkben oly közérdekű ügy pendített meg, mely aktuális jellegétől eltekintve is széles körben kelt érdeklődést s e mellett a kapcsolatos kérdések több ágazatának megvitatását vonja maga után s ennek során a beküldött felszólalás is helyt foglaland. Kérünk kevés türelmet.

Érdeklődőnek. Helyben. Azt kérde ön; van e tudomásunk arról, hogy mi történt a közel egy év előtt elfogadott és rendeltetése helyén sürögősen benyújtatni rendelt azon memorandummal, melyben a petrosényi kir. járásbíróság szervezése kértik?

A ki figyelemmel kísérte lapunk közléseit, az meggyőződhetett, hogy ezen fontos kérdésben már mi is sokszor felszólaltunk s szorgalmaztuk, hogy a küldöttség menjen a memorandum benyújtása mellett petícionálni. Arról is van tudomásunk hogy jelenlegi alispánunk mint volt orsz. képviselőnk táviratilag és levélben nem egyszer felszólította a kiküldöttet a felirat beadására. Arról is van tudomásunk, hogy ezen ügyben ennél több nem történt. Arról azonban nincs tudomásunk, hogy a küldöttség mikor fog eljárni fontos megbízatásában.

Mint sok más, úgy ez ügybeni felszólalásunk is süket fülekre talált. Nem a mi hibánk, Kérjük a választ tudomásul venni.

20 krért egy tanyai gazdaság. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezte első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgy-sorsjáték is rendeztetik, melynek huzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény. 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek készek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre. Kötelességünknek tartjuk olvasóink szíves figyelmét e sorsjátékokra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek.

GSARNOK.

Miniszterekről.

— Apró följegyzések. —

Az ember nem is hinné, hogy ha egy új kormány jön, az hányféle irányú és milyen alapos kritikának van kitéve. A politikai kritika, miben napról napra van részük a t. Ház tagjai részéről, az még csak hagyján. És ez most különben is meglehetősen egyhangulag kedvező.

De azután kritikát gyakorolnak az esztétikusok a miniszterek szónoki tehetségeiről, a dohány gourmandok a miniszterek szivarjairól, a karzati hölgyek a miniszterek öltözködési eleganciájáról stb. stb.

A mi a dohányosokat illeti, nekik nem sok örömük telik a kabinetben. Mert bátran el lehetne ezt nevezni a „nem dohányzók” kabinetjének. Széll Kálmán egyenesen félti a torkát, szemét és hangját a dohány-füsttől és nem barátja a Ház folyosóján állandóan gomolygó füstfelhőknek. Bizony itt még azoknak is, a kik nem ellenségei a szivarfüstnek, gyakran támad az a vágya, hogy ha már a szolásszabadságot nem, de a dohányzási szabadságot kelleni korlátozni. Persze, hogy ennek valóságos pipázási obstrukció lenne a következménye.

A dohányzás tekintetében Széll Kálmán éppen ellentéte br. Bánlyának. A volt kormányelnök roppant erős dohányos volt és ha a terembe kellett maradnia, az asztalfiókjában állandóan ott tartott burnótszelencéből kárpótolta magát és a körülötte ülőket.

Széll Kálmánnak is van egy ilyen szelencéje a fiókjában, de nem csipős burnot van benne, hanem mézédés csukorka, a melyet ő, kivált beszédei előtt élvez böven, hogy erősítse a hangját. A szónokokat, ha hanguk gyengül, gyakran megkínálja a miniszter.

Lukács pénzügyminiszter nem dohányos, Darányi miniszter haragszik a dohányra (természetesen csak a földművelésügyi tárcza keretén kívül); Hegedüs miniszter csak elvéve gyujt rá egy-egy gyöngye szivarra, Wlassics miniszter csak az illatos, de erő nélküli karsu cigarettákból szokott kóstolgatni. Még a kabinet Marsa: br. Fehérvári miniszter sem mondható dohányosnak, bár a folyosón olykor ő is erőszigetelt a szivarból a füstöt. Nyilván csak azért, hogy azok, kik e nem do-

hányzásban a férfiaság hiányát látják, ezt a hibát ne fűdözhessek fel a legférfiasabb tárcza képviselőjében.

Marad még Plósz igazságügyminiszter és Cseh horvát miniszter. Ők állandó szivarosok ugyan, de — a mint látszik — ketted magukban elenyésző kisebbségben vannak a nemdohányzó miniszterekkel szemben.

Egy másik érdekes megfigyelés, a mit tettek ez: Széll miniszterelnök soha sem jár az utcán gyalog, Plósz miniszter pedig soha sem jár kocsin, Darányi és Wlassics miniszter szívesebben jár gyalog, mint kocsin, Hegedüs miniszter pedig nagyon szeretne gyalog járni, de soha sem teheti, mert mindig nagyon sok a dolga. A horvát miniszternek pedig olyan kevés a dolga, hogy sokat kecsikázhatik, megnezheti Budapest minden részét, melyet még nem ismer jól.

VASUTI MENETREND.

Petrosényből indul Piski felé:

éjjel 12⁰¹**, reggel 6¹⁰, d. e. 11³⁹, d. u. 5¹⁰, s Piskire érkezik: reggel 4²⁵, d. e. 10³⁰, d. u. 3⁴⁷, este 8²⁰.

Piskiről indul Arad Budapest felé:

d. u. 4¹², este 10³⁵, (Dévaig) reggel 6⁰⁵, d. u. 10^{0*}, reggel 5^{08*} s Budapestre érkezik: reggel 6¹⁰, d. u. 11^{0*} este 7²⁰, este 9^{40*}.

Piskiről indul Vajda-Hunyad felé:

reggel 6¹⁵, d. e. 11³⁵, d. u. 4²⁵, este 10²⁸.

Vajda-Hunyadról Piski felé:

reggel 4⁴⁸, d. e. 10²⁵, d. u. 2⁵⁵, este 8³⁴.

Piskiről indul Tóvis felé:

d. u. 3¹², (Gyula-Fehérvárig) este 9²⁴, este 10^{25*}, reggel 5⁴⁵, d. e. 11¹¹.

Tóvisről indul Kolozsvár felé:

reg. 8³³, d. u. 1⁵⁵, este 8^{06*}, éjjel 12⁴¹, reggel 3³⁸, 3^{33*} (közvetlen Budapestre.)

Petrosényből indul Lupény felé:

reggel 5¹⁴, d. e. 10²⁶, d. u. 4¹².

Lupényből indul Petrosény felé:

este 7¹⁵, reggel 7⁰⁰, d. u. 3²¹ s Petrosénybe érkezik este 8⁴⁰, d. e. 9¹⁵, d. u. 4⁰⁴.

Piskiről indul Petrosény felé:

reggel 6¹⁰, d. e. 11⁴⁸, d. u. 4⁰⁷, éjjel 11^{00**} Petrosénybe érkezik d. e. 10⁰⁶, d. u. 4⁰⁴, este 9⁰⁴, reggel 4³⁰.

A *-gal jelölték gyorsvonatokat.

A **-gal jelölt vonatokat a Cetatea Boli barlangnál és Merisóron nem állnak meg, a többi vonatokat megállanak ott is.

H I R D E T É S E K:

Hirdetés.

A „szászvárosi takarékpénztár részvénytársaság” vagyoni helyzetét az 1898-ik évi „Mérleg-számlájának” következő kivonata mutatja.

Vagyon.

Téher.

1	Pénztár számlán	13076	1	Részvénytőke számlán	60000
2	Váltó	669708	2	Tartalék alap	44018
3	Jelzálog kölcsön	147874	3	Betétek	562114
4	Folyó	11610	4	Hitelezők	163757
5	Adósok	9631	5	Nyereség	22010
		851899			851899

Ez a pénztár már 27 év óta áll fenn s üzletköre a következőkre terjed ki:

1) **Elfogad betéteket** 5%-ra, sőt egyletek, iskolák, községek alapítványait állandó jellegű tőkeit; továbbá árvák pénzeit, valamint magánosok betéteit, ha azok hosszabb időre hagyatnak az intézetnél, **5 1/2%-ra** is. A tőkeamat adót minden esetben az intézet fizeti. Felmondások pedig rendszerint **azonnal** kifizetettnek.

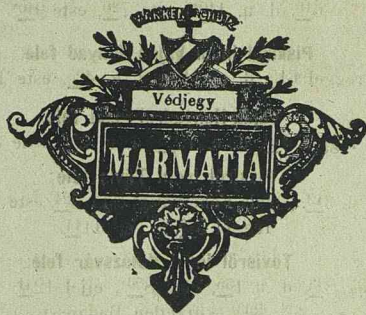
2) **Kölcsönt ad:** a) 180 napnál (félév) nem hosszabb lejáratú és két megbízható kezes által is aláírt váltóra; b) állami kötvényekre és egyéb értékpapírokra az árfolyam, illetőleg névérték 80%-ig és c) ingatlanokra óvadéklevél alapján a becsérték fele összegeig legfennebb 20 évi részletben leendő visszafizetés feltétele mellett. Kamatláb rendszeren 6% és 2% illeték (együtt 8%); e kívül semmiféle pótdíj sem számíttatik.

3) **Viszleszámitol** 180 napnál nem hosszabb lejáratú váltókat, a melyeket gazdák, iparosok, kereskedők és vállalkozók úgy feleltől, adósaiktól **áruért** kaptak, de a kifizetésig is értékesíteni akarnak. Ez elfogadványokat lejáratkor benyújtóink kötelesek rendezni.

Hivatalos órák a héten minden kőznapi **délelőttjén** tartatnak. Postán érkező tudósításokra **azonnal** kimerítően válaszol.

Szászváros, 1899. június hó 5-én.

Az igazgatóság.

MARMATIA

Magyarország és Ausztria területére
— kizárólagosan szabadalmazott —
házigomba-irtó és
fa-conserváló szer.

Évek hosszú során át kiprobált
kítő szer mindennemű épületgomba
gyökeres és biztos kiirtására s fa-anya-
goknak, különösen padlók és házfede-

leknek korhadás elleni conserválására. Ugy biztos hatás, mint olesóság tekintetében
felülmúlja az összes eddig hirdett hasonló szereket. A gomba által megtámadott
fa-épületszerek a „Marmatiával” való bevonás után ismét használhatók s örökre
gombamentesek maradnak. — Új épületeknél alkalmazva a „Marmatia” mindennemű
gomba fejlődését megakadályozza.

Egy kilogram „Marmatia” 8—10 m² terület bevonására elegendő. — Ára
kilogrammonként 50 kr. — Egy 4 kgrmot tartalmazó postaláda csomagolás- és
használati utasítással 2 frt. — 50 kgrmon felüli mennyiségben zsákokba csoma-
golva métermázsánként 40 frt. (4 kilogrammnál kevesebb nem küldetik.)

Egész épületek gombamentesítését megegyezés szerint 10 évi jótállással eszközöljük.

A „MARMATIA” utánvétel, vagy a pénz előleges beküldése mellett
egyedül kapható és megrendelhető.

Kávay János és Társainál Máramaros-Szigeten.

— Prospektus és részletes leírás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. —

3—10

Számos elismerő és köszönő levél

Viszontelárusítók kerestetnek!

Vadászatkedvelők figyelmébe.

A petrillai vadászterületet kibérelvén,
felkérem azon t. urakat, kik ott vadászni
ohajtanak, hogy e tekintetben velem lehe-
tőleg még e hó folyamán értekezni szíves-
kedjenek. A tagsági díj igen mérsékelt.

Minden tekintetben készséggel adok
felvilágosítást ez ügyre vonatkozólag.

Petrosény, 1899. július hó.

Tutte József.

Baleset elleni biztosítás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel
tiszteltteljesen tudatni, hogy a „Nemzeti”
baleset biztosító részvény társaság

főügynökségét

Petrosény és vidékére átvettem s szívesen
szolgálok felvilágosítással úgy a baleset-
mint élet- kiházasítási- és népbiztosítási
ágazatokban.

Petrosény, 1899. július 18.

Tisztelettel:

Héjas József.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona
értékben

és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100.000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénz-
ben beváltja **Budapesten:** a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvény-
társaság, V. Dorottya-ut, 8., vagy **Szegeden:** a Szegedi Keresked. és Iparbank.

Ezen pénztézetek nyerő kívánságára készek az

50.000 koronaértékű főnyereményt
egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is
becserélni.

Husás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szeptember
10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsdek-
ben és egyéb elárúsító helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

2—4

A borszéki borviz a savanyúvizek királya.

Borszék

Gyógyfürdő, Erdélyben, Csikmegyében
fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-szept. 15-ig.

Utazás Szász-Régenig vasuton,
onnan az igazgatóság által szubven-
tionált gyorskocsikon.

E gyorskocsira előjegyzést tehetni
Miklós Görög vállalkozóknál. Sz.-Régen.

Déli utirány Brassó, Csik-Szereda
vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz

a savanyúvizek királya.

Megrendelhető az igazgatóságnál Borszék.

Kapható mindenütt.

Petrosény és vidékén: SCHÄFFER
MIHÁLY úrnál.

Fürdőre, borviz-üzletre nézve minden
felvilágosítással, prospectussal, ár-
jegyzékkel szolgál a fürdő üzlet-
igazgatóság Borszék.

Posta és távirtda helyben.

7—8

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.